

Hensyn, som det Folketinget i mange Aar har kæmpet for, at der dog skulde være en Mulighed for en anden Undervisning for de vordende Lærere end den af Staten justerede. I øvrigt skal jeg ikke komme nærmere ind paa de mange Vædringsforslag, som ere stillede af Udvalget, de allerfleste af dem ere jo enten Sprogrettelser eller saadanne Vædringer, som søge at bringe mere Samklang i de forskellige Udtryk i Forslaget; en hel Del af dem angaa mindre Punkter, som jeg heller ikke skal komme ind paa. Vi have fra Mindretallets Side ment, at man burde imødekomme de berettigede Krav, som ere komne fra Seminarierne med Hensyn til Eksaminernes Afholdelse. Jeg tror i Ets., at det, at Eksaminerne blive afholdte paa Seminarierne, har sin store Betydning for hele Seminarieundervisningen, idet den derved faar en Afslutning, som den nu savner. Derfor ere vi ogsaa gaaede ind paa, at Eksaminerne afholdes paa Seminarierne. Vi ere endvidere gaaede ind paa, at Seminarie lærerne skulle have Lov til at være Censurer, saaledes at de ved Bedømmelsen kunne gøre de Hensyn gældende, som ere berettigede at faa frem, og som selve Eksaminatorerne ikke kunne gøre gældende, fordi de ikke kende vedkommende Elever. Men i øvrigt have vi altsaa ment, at der ikke var nogen Grund til at forlabe denne Ordning, som hviler paa Loven af 1867. — Jeg skal kun omtale et Par enkelte af de andre Forslag. Vædringsforslaget under Nr. 56 foreslaar at forhøje Summen 40,000 Kr. til 60,000 Kr. Nu gives der til saadanne Understøttelser, saa vidt jeg erindrer, 30,000 Kr.; 15,000 Kr. til Mænd og 15,000 Kr. til Kvinder; men naar vi stille saa meget større Krav til de vordende Lærere, som vi gøre ved dette Forslag, forekommer det mig rigtig at give dem en større Understøttelse. Vi kræve jo ikke blot et 3-aarigt Kursus gennemført som Regel, men vi kræve ogsaa, som jeg før udtalte, et Aars Arbejde forud, for at de kunne blive optagne saa vel paa Statens som paa private Seminarier. I Virkeligheden stilles der altsaa Fordring om 4 Aar, og det forekommer os derfor, at der kunde være Grund til at give ikke saa lidt mere i Understøttelse, end der tidligere er givet. Disse Understøttelser have været for smaa. Paa private Seminarier har det nok været 50 Kr. om Aaret for mandlige Elever, for Kvindernes Vedkommende 150 Kr., og det har været for lidt til, at de have kunnet komme igennem uden at lide Nød. Folketinget har i flere Aar vedtaget, at man skulde forhøje Summen, der bevilges til Kvinder, fra 15 til 30,000 Kr. Vi have

derfor ment, at det var naturligt at forhøje den samlede Sum til 60,000 Kr., og gaa saa ud fra, at der ved Fordelingen deraf vil blive taget Hensyn til Forskellen mellem mandlige og kvindelige Seminarister, mellem Statsseminarier og Frieminister, saaledes at der kan blive en retfærdig Fordeling mellem dem. Vi have endvidere foreslaaet nogen Forhøjelse af det Tilskud, som er foreslaaet til private Seminarier, og navnlig have vi stillet Forslag om, at Privatseminarierne skulle have 1,200 Kr. aarlig, for at de kunne holde en saadan Børneskole, som Lovforslaget forlanger. Jeg kan ikke se andet, end at hvis man ikke giver et saadant Tilskud, stiller man Seminarierne en vanskelig, for ikke at sige umulig Opgave. Med disse Ord skal jeg anbefale de Vædringsforslag, som ere stillede af Udvalget eller dets Flertal med Undtagelse af de Forslag, der angaa Eksaminens Afholdelse, hvor jeg tillader mig at anbefale de Forslag, som ere stillede af Mindretallet. Jeg tror, at man ved de øvrige Forslag vil have gjort et meget væsentligt Skridt til at fremhjelpe vor Læreruddannelse, men jeg tror, at man ved at vedtage den foreslaaede Forandring med Hensyn til Eksamenkommissionen kun gør Fortræd, og jeg skulde meget beklage, om det skulde gaa saaledes, at man ikke vilde modtage de mange betydelige Fremskridt, Lovforslaget indeholder, fordi man ikke kunde faa sin Vilje paa dette Punkt, hvor der altid har været nogen Forskel mellem Folketingets og Landstingets Stilling; men hvor Folketinget, som jeg udviklede før, efter mange Aars Erfaring er kommet til at holde paa Eksamenkommissionen, som det bedste Middel til at faa en ligelig Bedømmelse af de vordende Lærere.

N. J. Jensen: Som det vil ses, har hele Udvalget sluttet sig til den Tanke, som kommer frem i Lovforslaget, og som gaar ud paa at højne den danske Lærerstand og højne dens Udvikling, og for os, som høre til dette Mindretal, er det ogsaa ganske naturligt, at vi slutte os dertil. Opgaven er jo saa vidt muligt at højne hele det danske Folk, og vi tør vel nok sige, at der er ingen, der staar Folket nærmere eller har større Indflydelse paa dets Udvikling end Lærerstanden, og vi maa derfor selvsølgelig ogsaa slutte os til den Tanke, at Lærerstanden i sin Udvikling kan blive højnet. Naar jeg siger dette, giver jeg ikke derved de mange Klager Medhold, som i de sidste Aar ere førte over, at den danske Lærerstand ikke udviklede sig til sin Fordel i Aarenes Løb, men tværtimod gif tilbage. Jeg kan slutte